

[Glistrup]

Ministeren skal ikke gå i seng i nat og ligge søvnløs og være meget usikker på, hvorfor vi fremkom med vore bemærkninger.

Forholdet er det, at spekulantkriteriet kom ind i statsskatteloven i 1903. Det er, som udviklingen i praksis har vist, aldeles uegnet på masser af områder. Inden for obligationsfeltet har det på grund af, at danske obligationer typisk har haft løbetid på 40–60 år, senere 10–20 år, ikke rigtig givet anledning til mange sager.

Nu har vi fået en obligationstype – og så kan ministeren nok så mange gange kalde den statsgældsbevis, det er en obligation under alle omstændigheder – som har en løbetid på nogle ganske få måneder, i det allerhøjeste et års tid eller så. Derfor kommer problemerne med at anvende spekulationskriteriet til at spille en langt, langt større praktisk rolle. Når man derfor indfører en lovgivning som den, ministeren nu vil have, er man nødt til at gennemtænke de grundlæggende skattemæssige forhold vedrørende spekulantbegrebets anvendelighed, på samme måde som man i slutningen af 1950'erne og i foråret 1960 gennemtænkte det vedrørende aktieområdet. Der er ingen fornuft i, at den aktive investering i aktier principielt skal behandles anderledes end den passive investering, og der er i allerhøjeste grad også grund til at tage tabssituationen med.

Derfor er det særdeles utilfredsstillende, at man, når man vil røre ved sagen, gør det teknisk så dårligt, som man her har gjort, ved bare at hoppe over og tage 1903-løsningen med spekulation. Derfor, hr. minister: sov godt!

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Nu har jeg ikke fortrykket her, men jeg har konfereret med et andet også meget lyttende medlem her i salen, og han hørte altså også, at finansministeren udtalte, at regeringen ikke havde aktuelle overvejelser om at indføre beskatning af kursgevinster på obligationer, så jeg går ud fra, at det er regeringens politik.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Ja men hr. Gammelgaard har da hørt rigtigt. Det er klart, at regeringen afventer den arbejdsgruppes resultater, som skatteministe-

ren har nedsat. Derefter vil regeringen vurdere, om der med udgangspunkt i denne analyse er basis for at fremsætte forslag.

Det, jeg mente med mine bemærkninger, var, at dette lovforslag ikke har sammenhæng med overvejelserne – det var det, hr. Gammelgaard spurgte efter – om, hvordan kursgevinsters skattemæssige stilling i fremtiden skal være. Jeg tror, det var det, hr. Gammelgaard var interesseret i. Det var på den baggrund, jeg sagde, at vi ikke har aktuelle overvejelser, og dermed mener jeg, at der ikke i denne samling vil komme et lovforslag om ændring af beskatningen af kursgevinster, henholdsvis -tab.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Opkrævning af arbejdsgiverbidraget til invalidepension).

(Lovforslag nr. L 142. Fremsat 21/2 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Forslaget medfører visse administrative forenklinger, bl. a. at opkrævningen af arbejdsgivernes bidrag til invalidepension fremtidig foretages af statsskattedirektoratet, og endvidere at arbejdsgiverne ikke længere skal foretage en særskilt udregning for at finde beregningsgrundlaget for det beløb, der skal indbetales. Det bliver fremtidig det samme beregningsgrundlag, som ATP-bidragene indbetales efter.

[Taanquist]

Vi kan tilslutte os lovforslaget.

Anders Poulsen (V):

Jeg kan på venstres vegne give tilslutning til det fremsatte forslag. Hvis vi skal tage begrundelsen for pålydende, hvori det hedder, at forslaget må ses som en del af regeringens samlede sparebestræbelser, kan jeg ikke tilbageholde et spørgsmål til ministeren om, hvorvidt størrelsesordenen er udtryk for kvaliteten i regeringens sparebestræbelser.

Agnete Laustsen (KF):

Da dette forslag skal ses i sammenhæng med arbejdsministerens forslag om, at arbejdsgivernes bidrag til arbejdsløshedsforsikring skal indbetales til statsskattedirektoratet, havde det vel været nok så naturligt, at dette større forslag var kommet til behandling først. Det er imidlertid først blevet sat på dagsordenen for et senere møde, og så må vi jo begynde debatten med dette mindre forslag, hvorefter arbejdsgiverbidraget til invalidepension på 50 kr. årligt pr. medarbejder nu foreslås opkrævet i 12 rater og indbetalt til statsskattedirektoratet i stedet for som tidligere til forsikringsselskaberne.

Efter hvad jeg har fået oplyst, har den hidtil gældende ordning fungeret aldeles fortrinligt og har aldrig givet anledning til problemer. Det kan altså næppe være for at få et bedre fungerende system, man foreslår denne ændring. Ministeren oplyser imidlertid i sine kommentarer, at omlægningen vil betyde en merindtægt på 2,5 mill. kr. årligt – som tidligere nævnt har lidt jo også ret i disse krisetider – et ekstra provenu, man opnår, fordi man sparer vederlaget til forsikringsselskaberne.

Nu har jeg aldrig hørt, at det offentlige skulle kunne gøre noget billigere end det private erhvervsliv, og jeg vil derfor stærkt betvivle, at statsskattedirektoratet skulle kunne EDB-føre og kontrollere disse indbetalinger billigere, end forsikringsselskaberne har gjort det. Jeg betvivler derfor, at der bliver nogen besparelse, og den ekstra indtægt, man opnår i 1981, fordi man får beløbene hurtigere indbetalt, er jo kun en engangsfornøjelse.

Derimod vil forslaget med sikkerhed medføre øget bogholderi for erhvervslivet, som nu 12 gange årligt skal sende indberetninger og indbetalinger af meget begrænset størrelse

til staten, hvor de før kun havde én årlig indbetaling.

Vi ser derfor i det konservative folkeparti med nogen skepsis på dette forslag, men vi ville, som jeg allerede har nævnt det, foretrække at se det i sammenhæng med det andet forslag om omlægning af arbejdsløshedsforsikringen.

Pilgaard Andersen (FP):

I det foreliggende lovforslag er det helt klart, at der er en del af lovforslaget, som fremskridtspartiet kan gå ind for. Det er den del, der vedrører administrationslettelser, og det er helt klart, at det er noget, vi kan tilslutte os.

Den anden del af lovforslaget, hvor fremskridtspartiet må sige klart fra, drejer sig om hele den kriminalisering, som indføres, fordi inddrivelsen overgår fra forsikringsselskaberne til skattedirektoratet. Det medfører, at det kommer ind under de samme regler. Det er en del af lovforslaget, hvor vi må sige klart fra, fordi vi mener, der er en række urimeligheder. Det er en helt uholdbar situation for erhvervslivet, at hvis de indbetaler beløbet for sent, så kan det medføre bøder, der kan inddrives eller afsones. Vi mener, det er en uanstændig måde at behandle erhvervslivet på. Bare fordi de ikke kan skaffe pengene til tiden, skal de gøres til forbrydere over for samfundet, og de er ofte med til trods alt at skaffe en hel del valuta her til landet.

Det er ikke så mærkeligt, at der er en lang række virksomheder, der faktisk stopper og fyres deres medarbejdere og flytter til udlandet ud fra den betragtning, at de føler, de ikke kan finde sig i de overgreb, der er sket fra myndighedernes side. Den økonomiske situation, som også en lang række af de små virksomheder er kommet i, er med til at forøge vanskelighederne og give dem yderligere byrder. Der mener vi, at hvis man skulle hjælpe dansk erhvervsliv, så er det meget vigtigt, at vi forsøger at lette dem for nogle af deres omkostninger, så de kan få tilliden tilbage, og det kan bl. a. ske ved, at nogle af disse restriktive krav forsvinder. Hvis socialdemokratiet ville være med til at forøge dansk produktion, så er det helt klart, at fremskridtspartiet meget gerne vil være med til at ændre lovgivningen.

[Pilgaard Andersen]

Det foreliggende lovforslag indeholder altså nogle administrationslettelser, og det er klart, at de ting vil vi gerne være med til. Men vi vil også meget gerne forsøge under udvalgsbehandlingen at ændre kriminaliseringen af en virksomhed, der ikke indbetaler. Det er nogle af de ting, vi mener vi må lægge vægt på, og det er da også klart, at vi nok vil komme med nogle ændringsforslag for at lempe nogle af byrderne. Stort set mener vi, at lovforslaget medfører nogle omkostningslettelser, og ud fra den betragtning vil vi selvfølgelig meget gerne være med til at se på det under udvalgsbehandlingen.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal på vegne af SF give tilslutning til, at man fremover opkræver arbejdsgivernes andel af udgiften til invalidepension via statsskattedirektoratet. Det ser umiddelbart ud til at være fornuftigt, og det giver i alle tilfælde en hurtigere forretningsgang og er dermed medvirkende til, at de renteindtægter, forsikringsselskaberne hidtil har fået, nu går i skattekassen.

Efter de gældende regler indbetaler arbejdsgiverne 50 kr. årligt for hver helårsbeskæftiget. Det kan siges at være rørende billigt, og i SF mener vi, at dette beløb er for lille, og agter at foreslå en forhøjelse. Hvor stor den skal være, vil vi vende tilbage til, når vi via udvalgsarbejdet nærmere har fået belyst, hvor store udgifter det offentlige har til invalidepension, der vel at mærke skyldes arbejdslivet. Ikke mindst i en tid, hvor snart sagt alle i folketinget leder efter besparelser, er dette vel et af de steder, hvor der kan ske en omlægning af udgiften fra det offentlige og til det sted, hvor produktionen af varer og desværre også invalidepensionister foregår.

Der er forskellige andre ting, vi ønsker belyst, men jeg kan love et positivt udvalgsarbejde.

Aase Olesen (RV):

Det kan være meget vanskeligt at afgøre, om omlægningen af opkrævningsformen for arbejdsgiverbidraget til invalidepension fra forsikringsselskaber til statsskattedirektoratet er fornuftig eller ej. Det fremgår faktisk ikke af forslaget, hvad meningen egentlig er, blot at det skal ses i sammenhæng med det forslag, som jeg forstår at arbejdsministeren

fremsetter, om opkrævning af arbejdsgivernes bidrag til arbejdsløshedsforsikring. Der står i socialministerens bemærkninger, at forslaget må ses i sammenhæng med regeringens samlede sparebestræbelser, og det er jo da i hvert fald udmærket. Jeg håber så, at regeringen kan se denne sammenhæng. Vi andre, der ikke kender disse samlede sparebestræbelser, kan have lidt svært ved at se sammenhængen, men det kan jo være, at den dukker op undervejs. Jeg ville som sagt gerne have set forslaget behandlet i sammenhæng, men det har allerede tidligere været fremført.

Jeg kan love, at vi gerne vil være med til at se nøjere på konsekvenserne i udvalget for den enkelte arbejdsgiver. Det er oplagt, at der vil være en lille gevinst ved at få løbende månedlige indbetalinger fremfor indbetalinger én gang om året – det er det, man i lovforslaget opgør til ca. 20 mill. kr. – men jeg kan ikke se, at denne gevinst er opnået helt uden omkostninger. Der må nødvendigvis være en række administrative besværligheder ved, at vi nu i modsætning til, hvad vi tidligere har gjort, hver eneste måned skal til at interessere os for denne opkrævning. Det er jo sådan i dag, at man i januar eller december måned får et lille, pænt A4-skema, som vi skal udfylde med antallet af ansatte, og et stykke tid efter får man en opkrævning, der så måske bliver rettet senere. En årlig indbetaling er nem og uproblematisk. Jeg vil godt spørge ministeren, hvad der er visdommen i, at vi nu skal til at lave alle de rutiner om, som vi kender, hver evig eneste måned.

Vi taler så tit fra denne talerstol om, at man skal lade være med at lægge administrative byrder på små virksomheder, og vi har for ikke så længe siden haft et forslag til diskussion om, hvorvidt man skulle give en eller anden form for godtgørelse for det administrative arbejde. Fra radikal side har vi modsat os en egentlig godtgørelse, men sagt, at det, det drejer sig om, er ikke ustandselig at lave tingene om. Jeg har altså svært ved at se – umiddelbart i hvert fald – at der skulle være noget særligt vundet ved at lave denne månedlige rutine om for hver eneste arbejdsgiver i dette land, og det er som bekendt kun de små arbejdsgivere, der vil blive generet af det.

Selve lovforslaget er en barsk affære at læse. Paragraf efter paragraf med trusler om morarenter, om bøder og om at acceptere

[Aase Olesen]

bøder uden retslig forfølgning og om gennemtvungning af daglige bøder. Jeg havde nær sagt, at det er godt, at vi andre steder her i huset sidder og behandler en sag om, at hvis man skal afsone dagbøder, så skal man i hvert fald for en domstol.

Birgith Mogensen (CD):

CD ser på dette forslag til lov om ændring af lov om invalidepension med lidt blandede følelser. CD er positiv over for lovforslag, der tilgodeser erhvervslivet. Som forslaget foreligger nu, betyder det en besparelse for staten, men til gengæld betyder det en forringelse af likviditeten for de erhvervsdrivende, som vil komme til at indbetale pensionsbidraget hver måned i stedet for én gang årligt. Før vi tager endelig stilling, vil vi gerne under udvalgsarbejdet se på de nærmere konsekvenser.

Arne Bjerregaard (KrF):

Det er jo ikke et væsentligt forslag, og det er jo ikke store beløb, det drejer sig om for den enkelte. Derfor undrer det os meget, at der nødvendigvis skal ske opkrævning én gang om måneden. Hvad den højere visdom i dette er, har vi ikke kunnet finde ud af. Selvfølgelig kan der være noget administrativt, der begrunder, at man skal opkræve det én gang om måneden, men det kan vi ikke umiddelbart se.

Med hensyn til denne omlægning, som skulle give en ekstra indtægt til staten på 2,5 mill. kr., fordi man tidligere gav en smule til forsikringsselskaberne, kan man diskutere, om de 2,5 mill. kr. reelt kommer i kassen, om de ikke går til administrationsomkostninger i statens regie. Det er ikke belyst i forslaget. Ganske vist står der, at det kun vil kræve små administrationsudgifter at opkræve dette, men hvor små er de, eller hvor store er de?

Ved at udvide kredsen skulle der komme flere penge i kassen. Der må jeg spørge ministeren direkte, hvordan det for fremtiden bliver, i al fald efter det, der står i bemærkningerne – det fremgår jo ikke umiddelbart af loven, da det tidligere har været noget administrativt – med hensyn til, at visse institutioner og private virksomheder, som ikke har nogen indtjening, men som bygger alene på tilskud osv., har været fritaget for ordningen.

Så vidt jeg kan læse det, bliver det nu sådan, at det kun er offentlige institutioner, som er fritaget for at skulle betale disse 50 kr. Selv om det ikke er noget større beløb, så finder vi det lidt urimeligt, at offentlige institutioner, som har samme opgaver at løse som private, skal være fritaget, medens de private eller selvejende institutioner skal betale.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er rigtigt opfattet, at det bliver sådan, at med hensyn til to institutioner, som kan være næsten ens, den ene er bare selvejende, den anden er under det offentlige, skal den selvejende betale, medens den offentlige ikke skal betale. Selv om man ikke kan sige, at det kan blive konkurrenceforvridende, så mener vi dog, det er urimeligt, at den privat inspirerede institution skal være pålagt en afgift, som den offentlige ikke skal være pålagt. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis det viser sig, at der er en administrativ forenkling ved at lave det om, så vil vi se ganske positivt på forslaget. Er det modsatte tilfældet, vil vi se negativt på forslaget.

Lis Starcke (DR):

Retsforbundet finder det fornuftigt at spare, selv om det jo unægtelig er et lille beløb. Hvis man sparer på den måde, at udgifterne blot lægges et andet sted, så er det trods alt samfundsmæssigt lidt problematisk, men vi vil gerne i udvalget se på forslaget. Vi synes blot, som det har været nævnt af flere andre, at det er lidt mærkeligt, at så lille et bidrag skal forfalde til betaling månedsvis. Så vidt jeg ved, kommer indberetningerne angående Arbejdsmarkedets Tillægspension kvartalsvis, så var det ikke en idé, at dette også betaltes kvartalsvis, medmindre man vil bevare, at det som nu betaltes én gang årligt? Måske er det at foretrække, med et beløb på 50 kr., der er så vanskeligt deleligt.

Jeg har noteret mig, at det samlede beløb, man får ind på denne måde, kun andrager 60 mill. kr. I modsætning til SF, der vil sætte dette bidrag fra arbejdsgiverne i vejret, vil jeg spørge, om der dog ikke var en idé i, at det faldt helt bort, og at man i stedet for undlod den gentagne erhvervsstøtte, som man giver snart hist, snart her. Det ville forenkle tingene noget mere end dette. Men opretholdes det, så vil vi selvfølgelig i udvalget se på det, og vi vil altid bifalde det, når no-

[Lis Starcke]

get rent administrativt forbedres og forenkles.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg skal takke for en stort set velvillig behandling af dette lille lovforslag. Jeg deler i og for sig fru Agnete Laustsens beklagelse af, at dette lovforslag kommer til behandling før de lovforslag, som det er en direkte følge af, nemlig lovforslagene fra arbejdsministeren. Deri vil ordføreren for venstre, hr. Anders Poulsen, kunne finde noget af forklaringen på besparelserne og formuleringerne omkring besparelserne.

Jeg synes ikke, jeg vil gå ind i en diskussion om det forslag, der er fremsat her, ved denne første behandling. Jeg tror, sammenhængen vil blive mere åbenlys, når vi har haft førstebehandlingen af lovforslagene fra arbejdsministeren. Jeg ser i øvrigt frem til udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af myndighedsloven.

[Af Poul H. Møller (KrF) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 100. Fremsat 22/1 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Forslaget går ud på at ændre myndighedslovens § 14, så faddere får en fortrinsstilling ved beskikkelse af værge, hvis begge foræl-

dre dør. Der er som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget tale om en genfremsættelse af et forslag, som medlemmer af kristeligt folkeparti fremsatte i november 1977.

Under første behandling af det tidligere forslag i folkettinget i januar 1978 kunne min forgænger ikke gå ind for forslaget, og alle ordførere tog afstand fra det. Ordføreren for forslagsstillerne bemærkede da også – hvis jeg må citere fra sp. 4578:

»Det kan godt være, at dette ikke er en fuldkommen løsning, det er det nok langt fra, og jeg kan godt se, at det er umuligt at få det vedtaget, som det ligger her.«

Derfor undrer jeg mig lidt over, at kristeligt folkeparti nu igen fremsætter dette forslag, som jo lægger op til en afgørelse af spørgsmålet om værgemål og forældremyndighed, som er helt i strid med den individuelle behandling, disse afgørelser altid må kræve. Efter myndighedsloven er det skifteretten, der skal beskikke en værge, hvis begge forældrene dør, og denne værge får derved forældremyndigheden. I princippet er skifteretten frit stillet ved valg af værge, hvis forældrene ikke har truffet bestemmelse om det. Normalt beskikkes en person, der er beslægtet med barnet, eller en god ven af forældrene. Forældrene har imidlertid mulighed for selv at bestemme, hvem der efter deres død skal være værge for et mindreårigt barn, de har forældremyndigheden over. Hvis forældrene har truffet en sådan bestemmelse, skal skifteretten beskikke den, forældrene har udpeget, medmindre barnets tarv tilsiger noget andet. Hvis forældrene mener, at netop en af barnets faddere er bedst egnet, kan de jo træffe beslutning om det i medfør af § 14, men der er ingen grund til at tro, at netop faddere skulle være særlig egnede til at påtage sig værgemål og forældremyndighed.

Jeg tror også, at den særstilling, som kristeligt folkeparti ønsker at give faddere, går langt ud over, hvad de fleste faddere i al almindelighed forestiller sig de får af forpligtelser ved at påtage sig et fadderskab.

Karen Dahlerup Andersen (S):

Socialdemokratiet må afvise kristeligt folkepartis forslag. Man kan næsten ikke undgå at andre sig over, at forslaget i det hele taget er genfremsat. Da forslaget blev behandlet her i salen den 13. januar 1978, konstaterede